

Yosh avlodni tarbiyalashda interaktiv ta’lim metodlaridan foydalanmishning ahamiyati

**Abu Rayhon Beruniy nomidagi UrDU akademik litseyi kimyo fani
o’qituvchisi Matniyazov Umrbek Amanbayevich**

Mamlakatimizda bugungi kunda fan va ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan samarali islohotlar, yoshlarimizning ta’lim olishlari uchun yaratilayotgan qulay sharoitlar natijasida fanning barcha tarmoqlarida faoliyat ko’rsatayotgan oliy ma’lumotli, yuqori malakaga ega xodimlarning ulushi ortib bormoqda. Joriy yilning Prezidentimiz Shavkat Miromonovich Mirziyoyev tomonidan “Yoshlar va biznesni qo’llab-quvvatlash yili” deb e’lon qilinishi bugun biz yurtboshimiz rahnamoligida ulug’ niyatlar bilan boshlagan Yangi Uyg’onish davrida mamlakatimizda ilmiy salohiyati baland yoshlar orqali ulkan intellektual boylik yaratishga, xalqimizning hayotini va sihatsalomatligini yaxshilashga va kelgusi avlodlarga o’zimizdan munosib meros qoldirishga xizmat qiladi. Prezidentimizning eng avvalo, e’tiborni Yangi O’zbekiston uchun eng katta investitsiya bo’lgan ta’limni qo’llab-quvvatlashga qaratamiz, degan so’zlarida bugungi kunga qadar o’z qiymatini yo’qotmagan Fitrat-u Behbudiylarning ezgu orzu-niyatlari, harakatlari mujassamdir. Zero, ushbu ezgu g’oya har zamonda o’z dolzarbligini yo’qotmaydi. Darhaqiqat, bundan 11 asr oldin buyuk mutafakkirimiz Yusuf Xos Hojib “O’quv qayda bo’lsa, ulug’lik o’lur, bilim qayda bo’lsa, buyuklik olur” deganda butun insoniyatning kelajagi uchun ta’lim va tarbiya orqali komillikka, tinch va osoyishta jamiyat sari borish mumkinligini eslatma o’laroq yozib qoldiradilar. Zero, Edvert Everett nazdi bilan aytganda, Ta’lim va tarbiya armiyadan ko’ra mustaqillik va erkinlikni himoya qilishning ishonchli vositasi. Millatning najot yo’li ham aslida ta’limdadir. Ta’lim bu butun umr egasini kuzatib boradigan xazinadir. Jamiyatning qon tomiri bo’lgan ta’limga e’tibor Yangi O’zbekistonning galdagi nurafshon yo’lining mayog’idir. Har qanday sohaning rivoji unda faoliyat olib boradigan kadrlar salohiyatiga bog’liq. Yangi O’zbekistonda ilmga e’tibor, ustozlarning jamiyatda obro’yini oshirish yo’lida qilinayotgan yangiliklar e’tiborga sazovor. Tomirlarida olim-u ulamo, fozil-u fuzalolarning iqtidori, shijoati, yaratuvchanlik qoni oqayotgan yosh avlodni tarbiyalash va o’qitish uchun yaratilgan

shart-sharoit – kelajak yo‘lida qurilgan eng mustahkam poydevor demakdir. Zotan, sifatli kadr hamda sifatli ta‘limga erishish uchun bugungi tezkor va globallashuv jarayonlariga moslasha oladigan, jahon standartlariga javob beradigan, faoliyatini korrupsiyadan xoli halollik asosida tashkillashtiradigan fidoyi va vatanparvar talaba-yoshlarni tarbiyalashimiz lozim. a faoliyat ko‘rsatayotgan oliy ma‘lumotli, yuqori malakaga ega xodimlarning ulushi ortib bormoqda. Zero, Edvert Everett nazdi bilan aytganda, Ta‘lim va tarbiya armiyadan ko‘ra mustaqillik va erkinlikni himoya qilishning ishonchli vositasi. Millatning najot yo‘li ham aslida ta‘limdadir. Ta‘lim bu butun umr egasini kuzatib boradigan xazinadir. Jamiyatning qon tomiri bo‘lgan ta‘limga e‘tibor Yangi O‘zbekistonning galdagi nurafshon yo‘lining mayog‘idir. Har qanday sohaning rivoji unda faoliyat olib boradigan kadrlar salohiyatiga bog‘liq. Yangi O‘zbekistonda ilmga e‘tibor, ustozlarning jamiyatda obro‘yini oshirish yo‘lida qilinayotgan yangiliklar e‘tiborga sazovor. Tomirlarida olim-u ulamo, fozil-u fuzalolarning iqtidori, shijoati, yaratuvchanlik qoni oqayotgan yosh avlodni tarbiyalash va o‘qitish uchun yaratilgan shart-sharoit – kelajak yo‘lida qurilgan eng mustahkam poydevor demakdir. Zotan, sifatli kadr hamda sifatli ta‘limga erishish uchun bugungi tezkor va globallashuv jarayonlariga moslasha oladigan, jahon standartlariga javob beradigan, faoliyatini korrupsiyadan xoli halollik asosida tashkillashtiradigan fidoyi va vatanparvar talaba-yoshlarni tarbiyalashimiz lozim.

Bugungi kunda an‘anaviy sinf muhiti o‘rnini bosgan interfaol o‘quv platformalari o‘quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini takomillashtirishning muhim vositasiga aylandi. Ushbu tezisda interfaol o‘quv platformalaridan foydalanishning ahamiyati va afzalliklari muhokama qilinadi va ular o‘z vakolatlarini qanday shakllantirishi mumkinligi ta‘kidlanadi.

1. Ta‘limda texnologiyaning o‘rni: Texnologik taraqqiyot ta‘limga katta ta‘sir ko‘rsatadi. Interfaol o‘quv platformalari ma‘lumotlarga tezkor kirish, turli o‘quv materiallarini taqdim etish va individual o‘quv imkoniyatlari kabi afzalliklari bilan ajralib turadi.

2. Interfaol o‘quv platformalarining xususiyatlari: Ushbu platformalar interfaol o‘quv materiallari, real vaqtda fikr-mulohaza, o‘lchash va baholash vositalari va hamkorlikda o‘rganish kabi xususiyatlarni taklif etadi. Bu xususiyatlar o‘quvchilarni o‘rganishda faol ishtirok etishni rag‘batlantiradi va chuqur tushunishga yordam beradi.

3. O‘quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini rivojlantirish: Interfaol o‘quv platformalari o‘quvchilarga tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish, muloqot qilish,

hamkorlik qilish, ijodkorlik, innovatsiyalar, axborot va ma'lumotlar savodxonligi kabi ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu platformalar, shuningdek, o'quvchilarning turli fanlar bilan integratsiyalashuvini rag'batlantiradi.

4. Motivatsiya va qiziqishni oshirish: Interfaol o'quv platformalari o'quvchilarning motivatsiyasi va qiziqishini oshirishning samarali vositasidir. O'yin elementlari, mukofotlar va taraqqiyotni kuzatish kabi elementlar o'quvchilarning faolligini ta'minlaydi.

5. O'quv jarayonidagi moslashuvchanlik: Interfaol o'quv platformalari o'quvchilarga vaqt va makon mustaqilligini ta'minlaydi. O'quvchilar o'z tezligida va o'z ehtiyojlariga qarab o'rganish imkoniyatiga ega. Bu o'quvchilarga chuqurroq o'rganish va o'z o'quv jarayonlarini boshqarish imkonini beradi.

6. O'qituvchi va o'quvchilar muloqoti: Interfaol o'quv platformalari o'qituvchilarga o'quvchilar bilan yanada samarali muloqot qilish imkonini beradi. O'qituvchilar o'quvchilarning taraqqiyotini kuzatishi, fikr-mulohazalarini bildirishi va individual o'quvchilarga yo'l-yo'riq berishi mumkin.

7. O'quvchilarni monitoring qilish va baholash: Interfaol o'quv platformalari o'quvchilar faoliyatini nazorat qilish va baholash uchun foydali vositalarni taqdim etadi. Ma'lumotlar tahlili va o'quvchilarning muvaffaqiyati haqida hisobotlar o'qituvchilarga o'quvchilarning kuchli va zaif tomonlarini aniqlashga yordam beradi.

8. Global ta'lim imkoniyatlari: Interfaol o'quv platformalari o'quvchilarga global ta'lim imkoniyatlarini taqdim etadi. Virtual sinf xonalari, onlayn munozara forumlari va xalqaro ta'lim loyihalari kabi xususiyatlar o'quvchilarga turli madaniyatlar va mintaqalardagi o'quvchilar bilan muloqot qilish imkonini beradi.

9. Barqarorlik: Interaktiv o'quv platformalari qog'ozdan foydalanishni kamaytirish orqali ekologik toza o'quv modelini taklif qiladi. Elektron foydalanish mumkin bo'lgan materiallar resurslardan yanada samarali foydalanish imkonini beradi va barqarorlik haqida xabardorlikni oshiradi.

10. Doimiy rivojlanish va yangilanish: Texnologiya jadal rivojlanib borar ekan, interaktiv o'quv platformalari doimiy ravishda ishlab chiqiladi va yangilanadi. Bu o'quvchilarning har doim eng so'nggi ma'lumotlar va innovatsiyalarga ega bo'lishini ta'minlaydi.

Xulosa. Ularning malakasini oshirish uchun interfaol o'quv platformalaridan foydalanishning ahamiyati ortib bormoqda. Ushbu platformalar o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantiradi, individual ta'lim imkoniyatlarini ta'minlaydi va

o'quvchilarni chuqur tushunishga yordam beradi. Shuningdek, u o'qituvchilarga o'quvchilar bilan samarali muloqot qilish imkonini beradi va ish faoliyatini nazorat qilish va baholash jarayonlarini osonlashtiradi. Interfaol o'quv platformalarining afzalliklarini inobatga oladigan bo'lsak, o'qituvchilarning ushbu vositalardan unumli foydalanish orqali o'z malakalarini oshirishlari muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. F.R.Karimov. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida informatika va axborot texnologiyalar fanini o'qitishda ta'lim platformalardan foydalanishning afzalliklari. //Pedagogik mahorat Ilmiy-nazariy va metodik jurnali, 2-son (2024-yil, fevral) 88-91-betlar.

2. F.R.Karimov. Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standartlari asosida 9-sinf “Informatika va axborot texnologiyalari” faniga oid kompetensiyalar va ularning 15 amaliy ahamiyati. //Pedagogik mahorat, Ilmiy-nazariy va metodik jurnal, 7-son (2023-yil avgust), 29-32-betlar

3. M.R.Fayziyeva. Raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim platformalarini

4. yaratish va uni amaliyotga joriy etish texnologiyalari: monografiya. //Toshkent, “Zuxra baraka biznes” MCHJ, 2023

5. F.R.Karimov, O'quvchilarning fanga oid kompetensiyalarini shakllantirishda interaktiv ta'lim platformalaridan foydalanish, IQTIDORLI TALABALAR, MAGISTRANTLAR, TAYANCH DOKTORANTLAR VA DOKTORANTLARNING TAFAKKUR VA TALQIN mavzusida respublika miqyosidagi ilmiy-amaliy anjumano'plami Buxoro 2024-yil, 15-may.13-bet

**Research Science and
Innovation House**